

виключалась можливість укладення мирових угод як до, так і після постановлення декрету, але таке примирення повинно було проходити за участю свідків.

Будь-яка із сторін, незадоволена декретом, могла звернутись у порядку апеляції до вищестоящого суду. Подача такої скарги призупиняла дію декрету. У відповідності з «Інструкцією судам» гетьмана Д.Апостола і «Правами, за якими судиться малоросійський народ», встановлювались наступні терміни подачі апеляції: до Сотенного суду - 15 днів, до Полкового - 6 тижнів, а до Генерального - 7 тижнів. Якщо ж скарга визнана вищестоящим судом безпідставною, людина, яка її подала, сплачувана іншій стороні певну винагороду. Крім того, вона повинна була сплатити судові витрати у подвійному розмірі. Суддя, вирок якого був скасований, виплачував апелянту суму, витрачену на процедуру в апеляційному суді, у потрібному розмірі.

Таким чином вітчизняна судова процедура у XVII - XVIII ст. перебувала на досить високому рівні. Багато з її рис навіть досягали рівня сучасних європейських країн, а у ряді питань (наприклад, щодо дострокового звільнення) стояли вище за них. Були в ній і недоліки. По-перше, багато з них - це недоліки процесуального права, притаманні судовому процесу всієї тогочасної Європи, а по-друге, вони відображали рівень української юриспруденції XVII - XVIII ст. Частина з них підлягала усуненню і безперечно була б усунена у майбутньому, але входження України до складу Росії не дозволило це зробити, оскільки на українську територію було розповсюджено законодавство Російської імперії, яке нерідко вступало у протиріччя з звичаєвим правом України і тими нормативними актами, які традиційно застосовувались вітчизняними судами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тищик Б, Бедрій М. Копне судочинство в Україні та особливості його здійснення (XIV-XVIII ст.)// Право України. 2010. № 1. - С. 68-75.
2. Логінова Н. Історичний погляд на прояв диспозитивності у кримінальному процесі України// Право України. 2007. № 4. - С. 130-132.
3. Шаломєєв Є. Формування інституту звільнення від покарання у кримінальному праві України другої половини XVII- та XVIII ст.// Право України. 2002. № 11. - С. 135-137.
4. Кобилецький М. Суд і судочинство в містах України за магдебурзьким правом// Право України. 2008. № 12. - С. 139-145.

Кодріна Олена Олександрівна

Студентка гр. ЮД-043

Дніпропетровського державного університету

внутрішніх справ

Науковий керівник: Хрідочкін А.В.

Кандидат юридичних наук

ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕЯКИХ НОВЕЛ НОВОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

19 листопада 2012 року вступив в силу новий Кримінальний процесуальний кодекс. Проте новим може бути названий лише умовно, оскільки вся його новизна полягає в деяких суто косметичних змінах, викликаних необхідністю хоч якось наблизитися до європейських стандартів судочинства, та ще в зміні нумерації статей. Час нарешті наблизити наш кримінально-процесуальний закон до звичайних в цивілізованих країнах норм.

Упорядники проекту КПК залишили недоторканим існування досудового слідства, яке має розкривати й одночасно розслідувати скоєні злочини, здійснювати всебічне, повне й об'єктивне дослідження обставин справи та бути

водночас стороною обвинувачення, що може бути і несумісним. Доречніше закріпити за слідчим функцію розслідування і не тягнути його в помічники до прокурора, який є виконує функцію обвинувачення.

Прокурорський нагляд за дотриманням законності органами внутрішніх справ під час проведення дізнання і досудового слідства здійснюється відповідно до Конституції України. Суду також надано повноваження здійснення судового контролю над досудовим розслідуванням спеціальним слідчим суддею.

У новому Кодексі Розділ 3 – регулює проведення досудового слідства. Воно починається уже не з порушення кримінальної справи, як було за старим КПК, а з того, що слідчий або прокурор невідкладно, через 24 години після подання заяви або виявлення злочину самостійно повинні внести певні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань [1]. І почати розслідувати справу. Це вказано у ст.. 241 КПК (нового).

Також вказана підслідність органів, які здійснюють досудове слідство у ст. 217 КПК в цьому також є новизна в тому, що слідчі підрозділи будуть діяти у органах внутрішніх справ, органах держбезпеки, в податковій службі і у державному бюро розслідувань. Останнє є як новим для нашої системи, так і поки що небаченим в реаліях діяльності правоохоронних органів. Воно поки що існує лише в тексті закону, хоча має свою не аби яку важливу підслідність.

Слідчий має право провадити слідчі дії та негласні слідчі (розшукові) дії на території, яка знаходиться під юрисдикцією іншого органу досудового розслідування, або своєю постановою доручити їх проведення такому органу досудового розслідування, який зобов'язаний їх виконати. Тобто, фактично, як і раніше, в Україні ні якої виключної територіальної юрисдикції правоохоронних органів (як, наприклад, у США) не буде, що є цілком правильним [2].

Стаття 219 нового кримінального процесуального кодексу визначає Строки досудового розслідування:

1. Досудове розслідування повинно бути закінчено: 1) протягом 1 місяця з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку; 2) протягом 2 місяців з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні злочину;

2. Строк досудового розслідування може бути продовжений у порядку, передбаченому параграфом 4 глави 24 цього Кодексу. При цьому загальний строк досудового розслідування не може перевищувати: 1) 2 місяців із дня повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку; 2) 6 місяців із дня повідомлення особі про підозру у вчиненні злочину невеликої або середньої тяжкості; 3) 12 місяців із дня повідомлення особі про підозру у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого злочину [1].

Згідно ч.4 ст.95 КПК (новий), – суд може обґрунтовувати свої висновки лише на показаннях, які він безпосередньо сприймав під час судового засідання. Але цього не може бути при спрощеному розгляді справи за умови визнання обвинуваченого своєї вини.

За нормою старого КПК України (ч.3 ст.68) – не можуть бути доказами дані, повідомлені свідком, джерело яких невідоме; якщо показання свідка базуються на повідомленні інших осіб, то ці особи повинні бути також допитані. Звідси, якщо при допиті ця особа вказує, що такого не говорила, то такі показання свідка не мають правового значення.

Із цього випливає закономірний висновок – якщо підозрюваний визнає свою вину в поясненнях, слухачами якого виявляться поняті або якісь сторонні особи – показання цих осіб про те, що підозрюваний визнав свою вину, розповідав як скоїв злочин – будуть доказами у справі.

Так, якщо тепер, при нинішньому провадженні, зізнавальні показання на досудовому слідстві перевіряються на предмет дотримання законодавства при їх

отриманні, то при провадженні за новим кодексом – ніхто цього робити не буде. Будь-які заяви підозрюваного в суді щодо застосування до нього незаконних методів слідства – не прийматимуться, оскільки це не буде мати значення для справи, так як показання підозрюваного, дані ним на досудовому слідстві, не є доказом у справі.

Отже, деякі нововведення, які були здійснені до нового Кримінального процесуального кодексу є як позитивними так і негативними. Але кожен їх розглядає у своєму розумінні і у своїй інтерпретації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кримінальний процесуальний кодекс України, із змінами, внесеними згідно із Законом № 5076-VI від 05.07.2012.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар/ За заг. ред. професорів В. Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М. Є. Шумила. – Київ: Юстініан, 2012. – 1224 с.
3. *Тертишник В.* Гострі кути реформування кримінального процесу: сім раз ... не для нас / В. Тертишник // *Право і суспільство.* – 2012. - №1. – С. 259-262.
4. *Уваров В. Г.* Застосування практики Європейського Суду з прав людини та норм міжнародно-правових актів в удосконаленні кримінального судочинства України: монографія / В. Г. Уваров ; за заг. ред. доктора юрид. наук В. М. Тертишника. – Дніпропетровськ . – 2012. – 268 с.

Пивonos Марія Андріївна

Студентка

Дніпропетровського державного університету

внутрішніх справ

Науковий керівник: Тертишник В.М

професор, доктор юридичних наук, професор

ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ ЗА НОВИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРОЦЕСУАЛЬНИМ КОДЕКСОМ

Одним з найважливіших питань у практиці досудового розслідування і судового провадження є застосування запобіжних заходів як виду кримінального процесуального примусу попереджувального (випереджувального) характеру, пов'язаного з тимчасовим обмеженням (позбавленням) слідчим суддею, судом права особи (підозрюваного, обвинуваченого, засудженого) на свободу і особисту недоторканність.

Без запобіжних заходів не обходиться жоден кримінальний процес сучасних держав світу, бо за їх допомогою забезпечується належний, заданий законом перебіг досудового розслідування і судового провадження, а в кінцевому підсумку – захист особи, суспільства, держави від кримінальних правопорушень та виконання інших завдань кримінального судочинства. [3;4].

Залежно від того, як законодавець за допомогою кримінального процесуального закону визначив баланс інтересів держави та інтересів особи через урегулювання мети, підстав, порядку та суб'єктів застосування цих заходів процесуального примусу, можна судити про ступінь свободи в державі і турботу про права людини в ній [3; 4].

Неможливо не відзначити, що в цьому плані наш законодавець у новому Кримінальному процесуальному кодексі [1] стосовно запобіжних заходів за зразок узяв апробований на практиці крізь призму рішень Європейського суду з прав людини із застосування Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод досвід західноєвропейських демократій, а також, образно кажучи, «гіркий» вітчизняний [2].